

Bemærkninger til forslaget

Folketinget har gennem de sidste år besluttet at forstærke indsatsen til forbedring af hjemløses vilkår og til fremskaffelse af boliger til særligt udsatte befolkningsgrupper, men det går trægt med udmøntningen af initiativer hertil. Der savnes også initiativer med forebyggelsessigte.

Den politiske interesse for indsatsen omkring hjemløse er stor i retorikken, men har svære vanskeligheder i praksis. Der er dels love og bestemmelser, som forhindrer utraditionelle tiltag, og der er meget lidt praksis med at prioritere marginaliserede grupper. I en undersøgelse fra Socialforskningsinstituttet, »En gang socialt marginaliseret – altid ...?«, SFI-publikation nr. (99:21), fremføres det bl.a., at »Rigide og principielle vurderinger, af hvornår man er egnet til og motiveret for at modtage forskellige tilbud om hjælp, er i høj grad med til at fastholde, og i nogle tilfælde yderligere udstøde, socialt marginaliserede mennesker. – Indretninger af tilbud og foranstaltninger er ofte så specifikke i forhold til målgrupper og har så principielle adgangskriterier, at der ikke er rum til de allersværest belastede misbrugere. – Det synes, som om vi fortsætter med at stille krav og indretter vores tilbud til mennesker, der lever som socialt marginaliserede, således, at nogle bliver yderligere marginaliseret.«

Forslagsstillerne mener derfor, at der er behov for dels en koordinerende indsats i form af en uafhængig følgegruppe på området og dels for at skabe lovgivningsmæssigt rum for utraditionelle løsninger. I beslutningsforslag nr. B 3 om at sikre bedre bolig- og behandlingsmæssige forhold for udstødte og marginaliserede grupper i Danmark er der stillet forslag om nedsættelse af en følgegruppe.

Frikommuneforsøg på boligområdet

Regeringens indsats for at fremskaffe boliger til særligt udsatte befolkningsgrupper, det såkaldte »Skæve huse til skæve eksistenser« har ikke haft den forventede søgning. Forslagsstillerne mener, at en del af årsagerne har rod i, at gældende lovgivning og bestemmelser giver kommunerne vanskeligheder med at

fremskaffe/etablere egnede alternative boliger og med at iværksætte forsøgsbyggeri.

I By- og Boligministeriets vejledning om tilskud til forsøg med boliger til særligt udsatte befolkningsgrupper er nævnt følgende eksempler på anderledes boligtyper:

- Opgangsfællesskaber
- Sommerhuslignende boliger
- Kolonihavehuse
- Skurvogne
- Husbåde
- Boliger etableret ved selv- og medbygprojekter.

Man kan diskutere, om eksemplerne er gode og anvendelige, men de er udtryk for nogle ideer til etablering af anderledes boligtyper til en befolkningsgruppe, der uanset sociale støttetilbud har vanskeligt ved at finde sig til rette i det eksisterende byggeri.

Indsatsen på boligområdet kræver frigørelse fra snærende bestemmelser i bl.a. planlovgivningen, bygningsreglementer, miljøbestemmelser, lejelov og lov om almene boliger. Listen over bestemmelser er ikke fuldstændig. Der er behov for et tværministerielt/kommunalt samarbejde for at afklare, om barriererne findes.

Forslagsstillerne vil pege på, at det særligt bør undersøges, hvordan de forskellige tilbud kan etableres som boligtilbud i henhold til lovgivningen om almene boliger, idet det har vist sig, at det er billigere for lejerne – de hjemløse – at bo i særlige boligtilbud oprettet efter den almene boliglovgivning end i særlige boligtilbud oprettet med tilskud efter »Skæve huse til skæve eksistenser«.

Frikommuneforsøg på virksomhedsområdet

En væsentlig del af udstødningsproblematikken er tilknytningen til arbejdsmarkedet, hvorfor regeringen da også er særlig opmærksom på virksomheders sociale ansvar, arbejdspladsfastholdelse m.m. Udsatte og marginaliserede befolkningsgrupper har meget dårlige – for ikke at sige ingen – muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet på normale vilkår. De er henvist til aktiveringsprogrammer, hvor de kan